

ПОЗИЦІЯ

ПРАВА ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ

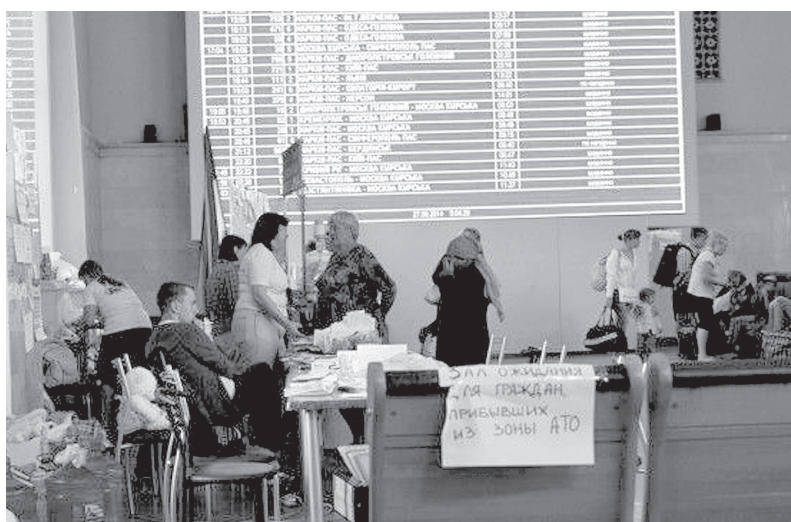
№ 6, • 15 червня 2017 р.

Спецвипуск

ВІДСТОЮЄМО ПРАВА

Харьковские правозащитники рассказали о результатах работы в рамках проекта по защите прав переселенцев

На территории области программа реализуется при поддержке немецкой стороны. Что было сделано за три месяца реализации социального проекта.

По официальной статистике, в Харьковской области проживает около 200 тысяч переселенцев. Большинство из них, говорят правозащитники, каждый день сталкиваются с различными проблемами. Так, в марте этого года «Чугуевская правозащитная группа» и представители немецкой стороны подписали меморандум о сотрудничестве. За это время в рамках программы в регионе прошел ряд семинаров, тренингов и консультаций.

Роман Лихачов, зампреда ОО «Чугуевская правозащитная группа»:

— Дело переселенки, которая получила ранение на шахте в Краснодоне. Было пулевое ранение, но наша доблестная медицина не поставила ей этот диагноз. Отказались признавать, что это травма, полученная на производстве, чтобы не выплачивать компенсации.

Это дело — одно из 24, которые правозащитники выиграли в судах. Всего за три месяца за помощью к ним обратились порядка двухсот внутренне перемещенных лиц.

Вольфганг Мессингер, Генеральный консул Федеративной республики Германия в Донецке:

— Чугуевская правозащитная группа за три месяца реализации проекта провела в городах Харьковской области ряд мероприятий по повышению и защите прав переселенцев. Генеральное консульство и другие немецкие организации занимаются вопросами помощи внутренним переселенцам. Это организация GIZ. Но это не только переселенцы, а и команды, принимающие переселенцев.

Этот проект рассчитан до ноября 2017-го. Кроме того, в этом году немецкое правительство направило 20 миллионов евро на улучшение качества социальных услуг в Харьковской области, спрос на которые вырос в связи с ростом числа с переселенцев в регионе.

Юлия Семененко, медиа группа «Объектив»

Чугуевские власти решили поселить переселенцев... на улице

В 2014 м году Чугуевщина дала приют для огромного количества переселенцев с Донбасса.

Тогда им было предоставлено для проживания здание по адресу: город Чугуев, улица Харьковская, 253 (здание бывшей вечерней школы).

Многие из тех переселенцев, кто остался по этому адресу сегодня — одинокие, люди с инвалидностью, хронически больные, и идти-то им некуда в связи с разрушением их жилья на Донбассе.

Однако чугуевскими районными властями подан иск о принудительном выселении переселенцев из предоставленного помещения — просто на улицу.

Но за переселенцев вступились юристы Чугуевской правозащитной группы и волонтеры БФ «Славяне».

Очередное судебное заседание состоится 24.07.2017 г. в 9.00 в Чугуевском городском суде Харьковской области.

Просьба о помощи адресуется всем неравнодушным, иначе завтра переселенцы останутся на улице!

Роман Лихачев, «Захист прав вимушених переселенців»

Не переселенец? Докажи

8 июня исполнился ровно год со дня, когда правительство приняло постановление, которое предусматривает проверки переселенцев, а также привязку социальных выплат и пенсий к их статусу.

Поэтому поводу правозащитники запустили флешмоб в социальной сети Facebook, который называется #365днівобмежень. Люди публично рассказывают свои истории, а также известные им истории знакомых переселенцев, которые столкнулись со сложностями в получении соцвыплат и пенсий.

Как рассказала координатор по вопросам предоставления правовой помощи БФ «Право на защиту» Юлия Трало, переселенцы все чаще защищают в судах право на получение пенсии и соцвыплат.

Более 80% дел удовлетворяются в пользу истцов. В случае, если местные суды отказывают в удовлетворении иска, почти всегда апелляционные суды доказывают правоту переселенцев. Но эти иски — «капля в море», если сравнить их с количеством людей, которые лишились выплат и не обратились в суд.

Заместитель представителя Агентства ООН по вопросам беженцев в Украине Ноэль Калхун привела данные о пенсионерах, которые живут на неконтролируемой территории.

По словам Калхун, сейчас лишь 25% пенсионеров получают выплаты от того количества, что было зафиксировано в 2014 году. Так, из 1,3 миллионов пенсионеров выплаты получают на сегодняшний день лишь 391 тысяч человек. По ее мнению, такое лишение пенсий неправомерно, ведь Европейский суд по правам человека признал, что пенсия это собственность человека, которой нельзя лишить просто так.

История с проверками, верификацией и отстаиванием прав этих людей продолжается. Не так давно появилась еще одна «фишка» от государственных структур — пока некоторые не могут доказать, что они настоящие переселенцы, других автоматически записали в эти ряды. Казалось бы, ничего страшного в такой справке нет для того, кто, например, выехал из Донецка в 2013 году и обзавелся квартирой в Киеве спустя четыре года. Но такой статус может существенно усложнить жизнь пенсионерам и не только...

Те, кто уже прошел через такое рассказывают, что отказаться от статуса переселенца можно лишь после того, как ты его получишь, даже если не становился ранее на учет. Такой вот парадокс.

В Пенсионном фонде поясняют, что многие люди, выехавшие из Донбасса, числятся как те, что не имеют бумажное дело, у них есть только электронное. В связи с этим, чтобы у работников госструктуры не было проблем в дальнейшем при проверке, у пенсионеров просят справку о том, что они не переселенцы. Иначе сотрудников Пенсионного фонда могут обвинить в том, что они выплачивают пенсии тем, кто проживает на неконтролируемой территории. А пока это считается нарушением закона. Но правозащитники считают иначе: закон нарушают те, кто лишил людей их законной пенсии.

По мнению координатора общественной организации «Донбасс-СОС» Ольги Гвоздевой, статус переселенца и выплату пенсий и социальной помощи, кроме адресной, нужно разделить.

Times.DN.UA

ПРОБЛЕМА

Украина: У 32% переселенцев — посттравматический стресс

32% внутренне перемещенных лиц (ВПЛ) в Украине страдают от посттравматического стрессового расстройства (ПТСР), вызванного продолжающимся конфликтом на востоке страны.

Таковы результаты исследования под названием «Скрытые последствия конфликта: Проблемы психического здоровья внутренне перемещенных лиц и доступность психологической помощи в Украине», проведенное организацией International Alert совместно с Глобальной инициативой в психиатрии, Лондонской школой гигиены и тропической медицины и Киевским международным институтом социологии.

В рамках исследования были опрошены 2203 респондента по всей Украине. В результате опроса среди респондентов, особенно среди опрошенных женщин, выявилась распространенность таких психических расстройств, как депрессия (22%) и тревожные состояния (17%). По мнению исследователей, присутствие данных симптомов связано с нарушением семейных связей, отношений с социумом, работоспособности и даже таких элементарных функций, как ходьба.

Среди опрошенных переселенцев 74% респондентов, которые нуждались в психиатрической помощи не получают ее — в основном из-за высокой стоимости услуг и медикаментов.

Говорит Инна Топал, представитель украинского офиса организации International Alert:

«После начала конфликта речь шла о предоставлении пищи, медикаментов и крова [вынужденным переселенцам]. Сейчас, три года спустя, назрела необходимость

в обеспечении психического здоровья людей, пострадавших от продолжающегося конфликта».

Война пришла в Украину в 2014 году. С тех пор как минимум 1,6 миллиона человек были вынуждены переселиться из охваченных боевыми действиями регионов внутрь страны. Большинство из них эвакуировалось из районов боестолкновений на востоке Украины. Многим довелось пережить травмирующие события, такие как артиллерийские обстрелы, вынужденное нахождение в зоне боевых действий, ранения и потерю близких.

International Alert совместно с Глобальной инициативой в психиатрии открыли три центра психологической помощи в Украине (в Киеве, Днепре и Львове). Эти центры оказывают помощь в реинтеграции в общество людям, пострадавшим от конфликта, включая ВПЛ и ветеранов боевых действий. Применяемый ими инновационный подход предлагает клиентам сочетание психологической, социальной и юридической поддержки.

Помимо этого, International Alert организует летние лагеря «воспитания в духе мира», посещение которых помогает детям и подросткам вырабатывать устойчивость к последствиям психологических травм и насилия.

Научные данные, полученные в рамках исследования, могут быть использованы при разработке программ в области психологического здоровья и психосоциальной поддержки в Украине, а также в формировании политики государства.

«Выявление таких психических расстройств, как ПТСР, означает, что даже после того, как ужасы войны остались позади, многим людям трудно продолжать нормальную жизнь и строить мирное будущее, — комментирует Топал. — Мы призываем политических деятелей интегрировать психологическое здоровье населения в общую стратегию примирения и построения мира в Украине».

Справка

Конфликт в Украине: С момента начала вооруженного конфликта в Украине в 2014 г. погибло почти 10 тысяч человек, а 1,6 миллиона стали внутренне переселенными лицами. При этом около миллиона человек в результате боевых действий покинули страну. Несмотря на то, что в последние два года интенсивность боестолкновений на востоке Украины пошла на спад, сообщения о погибших среди военнослужащих и мирных жителей поступают еженедельно.

ПТСР: Посттравматическое стрессовое расстройство, впервые диагностированное у ветеранов боевых действий, является видом тревожного расстройства, вызванного чрезвычайно стрессовыми, пугающими или тревожащими переживаниями. Человек, страдающий от ПТСР, зачастую возвращается к травмирующему переживанию в кошмарных снах и воспоминаниях; симптомы также проявляются в виде чувства изоляции, раздражительности и чувства вины. Во многих случаях симптоматика оказывает существенный эффект на жизнедеятельность пострадавшего.

International Alert

Единый Реестр ущерба инфраструктуры Донбасса

Единый Реестр — это открытая база данных объектов инфраструктуры, которые пострадали в результате боевых действий в Донецкой и Луганской областях. База данных находится в свободном доступе на сайте www.реестр.укр

Какие первоочередные шаги должны быть предприняты для восстановления Донбасса? Во-первых, необходимо остановить все боевые действия. Второе — достоверная и полная оценка ущерба. Третье — создание государственной программы восстановления Донбасса. Четвертое — контроль общества и зарубежных партнеров за выполнением этой программы.

С начала работы в сентябре 2014 года с помощью граждан и наших волонтеров в открытом доступе на сайте Единого Реестра уже собрана информация об около 5000 объектов. Более 3200 из них уже внесены на сайт и значительная часть сообщений (около 2000) находятся в процессе проверки и внесения в реестр. К сожалению, данные продолжают поступать ежедневно. И указанный объем информации не является исчерпывающим. Только в Донецкой области насчитывается более 10 000 полностью или частично разрушенных объектов инфраструктуры.

Из общего количества объектов на сайте Единого Реестра более 80% внесено непосредственно гражданами. Это свидетельствует об интересе жителей региона и ответственности к проекту, его прозрачности и интерактивности.

Единый Реестр — наиболее полная открытая база данных о разрушениях в Донбассе, которая прозрачно и массово наполняется «снизу» — и это главное преимущество проекта.

Кроме того, сайт ЕР уникален тем, что вся база данных и информация о разрушениях с помощью волонтеров переводится на английский язык, и мировая общественность сможет получать реальное представление о том, что происходит в Донбассе.

Как работает сайт ЕР?

Шаг № 1. Пользователи предоставляют информацию о поврежденных объектах социальной, транспортной и других видах инфраструктуры в зоне боевых действий в Донецкой и Луганской областях, заполняя несложную форму здесь, на сайте.

Шаг № 2. Информация проверяется модераторами, волонтерами.

Шаг № 3. Проверенные данные отображаются на сайте в общем списке объектов по категориям и месторасположению, преимущественно с фото- и видео-фиксацией разрушений.

Шаг № 4. Каждый объект можно посмотреть на интерактивной карте на главной странице сайта.

Война закончится, как заканчивались все войны. Но государственная программа восстановления послевоенного Донбасса должна быть написана уже сегодня — это даст гражданам Украины понимание своего будущего.

Валерий Омельченко, Глава инициативной группы

ДОПОМОГА
Вільний простір

У місті Чугуїв проводиться робота по соціальному проекту «Вільний простір» для вимушено переміщених осіб (ВПО) та місцевої громади.

Цей проект реалізується Громадською організацією «Фонд «Професійний розвиток Харкова» за підтримки німецької федеральної компанії Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, яка діє за дорученням уряду Німеччини.

Протягом двох місяців роботи проекту «Вільний простір» на базі Територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Чугуївської міської ради проведено 22 групових тренінги, 87 індивідуальних консультацій, 10 практичних занять, 4 десятигодинні базові курси користування комп'ютером для ВПО, безробітних громадян, працівників соціальної сфери, відділу освіти, представників ГО, які надають послуги ВПО та іншим вразливим верстам населення. Двічі у рамках проекту «Вільний простір» учні 9–11 класів (гімназії № 5 та школи № 8) пройшли комплексне профорієнтаційне тестування, яке має метою допомогти юнакам виявити власні схильності та здібності до різних видів діяльності.

Завдяки проекту поповнюється матеріальна база (11 комп'ютерів та 1 багатофункціональний пристрій) спрямована на створення та підтримку освітньо-інформаційного простору в Чугуєві, де ВПО та мешканці приймаючої громади мають змогу вільно користуватися комп'ютерною технікою та мережею Інтернет; отримувати консультативну підтримку; здобувати навички користування сучасними технологіями для ефективної освіти, соціалізації, інтеграції.

Протягом роботи проекту «Вільний простір» щоденно здійснюються заходи, під час яких вимушені переселенці мають змогу будувати ефективний діалог із громадою міста Чугуєва у сфері працевлаштування, адміністративних послуг та ініціатив для покращення умов адаптації ВПО та сталого розвитку громади.

Офіційний сайт Чугуївської міської ради

Відтепер
через лінію зіткнення на Донбасі
можна перевезти втричі більше речей

Міністерство з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб збільшило норму провозу товарів через лінію зіткнення в зоні АТО на Донбасі.

Про це сказав заступник профільного міністра Георгій Тука.
За його словами, відтепер норма для фізичних осіб дорівнює 150 кг.

«Підписав лист силовикам, яким інформую, що наказом міністра від 11 квітня 2017 року приватним особам дозволено перевозити речі вагою до 150 кг», — написав він.

Раніше постановою Кабінету міністрів України № 1035 від 16 грудня 2015 року «Про обмеження поставок окремих товарів (робіт, послуг) з тимчасово окупованої території на іншу територію України та/або з іншої території України на тимчасово окуповану територію» заборонялося переміщення через лінію розмежування товарів (робіт, послуг), сумарна вага яких перевищує 50 кг на одну людину.

За прогнозами Туки, найближчим часом в тимчасово окупованих районах Донецької і Луганської областей ще 300 тисяч людей залишаться без роботи через закриття промислових підприємств.

Заступник міністра не виключає, що вони готуються до переїзду на контрольовану територію.

Espresso.tv

«Карітас Харків»
запрошує на консультації та майстер-класи

В рамках реалізації проекту «ОБ'ЄДНУЮЧИ ЛЮДЕЙ ЗАРАДИ РОЗБУДОВИ МИРУ» запрошуємо на індивідуальну консультацію психолога з питань:

- відсутність порозуміння в родині;
- напруженість стосунків вашої дитини з однолітками;
- неможливість розібратися в собі;
- конфліктність стосунків з оточуючими;
- інші питання, які вас турбують.

**В рамках реалізації проекту
«ОБ'ЄДНУЮЧИ ЛЮДЕЙ ЗАРАДИ РОЗБУДОВИ МИРУ»**

Запрошуємо на:

- Індивідуальну консультацію психолога з питань:
 - Відсутність порозуміння в родині
 - Напруженість стосунків вашої дитини з однолітками
 - Нemoжливiсть розібратися в собі
 - Конфліктність стосунків з оточуючими
 - Та інші питання, які вас турбують
- Відкриваємо набір до груп взаємопідтримки, де в дружній атмосфері ви зможете краще пізнати себе та оточуючих, отримати нові навички, поділитися власним досвідом та перейняти досвід інших

Також ви можете долучитися до:

- Майстер-класів та груп за інтересами
- Відкритих заходів, спрямованих на пізнання себе та оточуючих
- Тренінгів спілкування

Благодійний фонд
«Карітас Харків»

Ми готові вам допомогти!
Детальна інформація 098 185 50 51
Психолог 050 366 53 88

Відкриваємо набір до груп взаємопідтримки, де в дружній атмосфері ви зможете краще пізнати себе та оточуючих, отримати нові навички, поділитися власним досвідом та перейняти досвід інших.

За допомогою використання технік арт-терапії та багатьох інших технік, знизити рівень емоційного напруження та дізнатися про свої ресурси.

- Також ви можете долучитися до:
- майстер-класів та груп за інтересами;
 - відкритих заходів, спрямованих на пізнання себе та оточуючих;
 - тренінгів спілкування.

МИ ГОТОВІ ВАМ ДОПОМОГТИ!

Детальна інформація за тел.: **098 185 50 51, 050 366 53 88** (психолог).

Довідково:

Об'єднуючи людей заради розбудови миру: від зцілення до кооперації – проект спрямований на відновлення соціальної згуртованості, довіри і співробітництва в громадах шляхом примирення і миробудівництва.

- Види діяльності:
- психологічне індивідуальне консультування;
 - психологічне групове консультування;
 - відкриті заходи;
 - тренінги, майстер-класи,
 - групи за інтересами;
 - кіноклуб «Карітас Харків».

Хто може брати участь у проекті? — Люди, які потребують допомоги: внутрішньо переміщені особи, місцеві жителі, ветерани АТО та їх сім'ї. Підтримка надається всім, хто потребує. До заходів залучаються ключові особи та структури з соціальної, освітньої сфери, місцевої та національної влади).

Центр підтримки сім'ї

«Центр підтримки сім'ї» Благодійного фонду «Карітас Харків» за підтримки Карітас Польщі та МЗС Польщі запрошує переселенців і місцевих мешканців скористатися безкоштовно нашими послугами!

- Робота центру передбачає:
- тематичні групові заняття для дітей та їх батьків;
 - цікаві культурні, пізнавальні та розважальні заходи;
 - консультація психологів;
 - соціальна підтримка;
 - допомога в працевлаштуванні;
 - направлення на перенавчання;
 - інформаційна підтримка;
 - правове консультування.

За усіма додатковими питаннями звертайтеся за телефонами:
050 611 66 17, 050 3000 346, 093 315 14 29, 066 300 700 4.

Наша адреса:

м. Харків, вул. Ярослава Мудрого, 15, 3 поверх, «Центр підтримки сім'ї».

Дні прийому:

з понеділка по п'ятницю з 9:00 до 18:00.

БФ «Карітас Харків»

В Харькове на базе библиотеки им. Короленко открылся информационно-ресурсный центр

Основными направлениями деятельности центра являются правовая помощь, психологическая поддержка, творческие программы, обучение компьютерной грамотности, в частности, для внутренне перемещенных лиц и других социально уязвимых групп населения.

Открытие центра состоялось в рамках проекта «Поддержка территориальных громад Украины в связи с увеличением количества внутренне перемещенных лиц», которая является одной из Инициатив инфраструктурной программы для Украины, по заказу Правительства Германии, которая реализуется немецкой федеральной компанией GIZ.

В ресурсно-информационном центре, как переселенцы, так и жители Харьковщины смогут получить бесплатную правовую помощь и психологическую поддержку с помощью арт-тренингов; пройти обучение компьютерной грамотности и пользованию современными инструментами е-управления, в том числе е-сервисами и е-услугами общегосударственного и местного уровня, а также принимать участие в творческих проектах.

В центре также оборудован кабинет, в котором установлены восемь компьютеров с веб-камерами и свободным доступом к Интернету (Wi-Fi); проектор, экран и десять мольбертов.

Информационно-ресурсный центр находится по адресу: переулок Короленко, 18 (Харьковская государственная научная библиотека имени В.Г.Короленко) и будет работать с понедельника по пятницу с 9.00 до 19.00, а в субботу и воскресенье — с 9.00 по 18.00.

Официальный сайт Харьковского облсовета

Президент подписал закон щодо права на вищу освіту для жителів окупованих територій

Президент Петро Порошенко подписал Закон № 2026-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо забезпечення права на здобуття вищої освіти осіб, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія України», прийнятий Верховною Радою України 16 травня 2017 року.

Закон спрямований на удосконалення механізму правового регулювання суспільно-правових відносин, які виникають під час реалізації права на освіту для осіб, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія України, створення для таких осіб додаткових можливостей щодо вступу на навчання до вищих навчальних закладів.

Закон передбачає, що для вказаних осіб, які отримали документ про загальну середню освіту, прийом на навчання до одного з вищих навчальних закладів, розташованих на території Запорізької, Миколаївської, Одеської та Херсонської областей, здійснюється на конкурсній основі за результатами вступних випробувань у межах установлених квот прийому до вищих навчальних закладів (наукових установ) України.

Згідно з документом, розмір квоти для прийому осіб, місцем проживання яких є тимчасово окупована територія, до вищих навчальних закладів, розташованих на території Запорізької, Миколаївської, Одеської та Херсонської областей, встановлюється в обсязі 1 тисяча місць державного замовлення та розподіляється між зазначеними вищими навчальними закладами у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Закон набуває чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію з 08.07.2017 року.

«Укрінформ»

Журналіст в кожному з нас

14 червня 2017 року в приміщенні Дворічанської центральної районної бібліотеки відбувся тренінг на тему «Як збирати та поширювати інформацію».

Захід об'єднав 25 учасників серед яких були вимушені переселенці, представники органів місцевого самоврядування, громадських організацій, місцевих засобів масової інформації та активісти.

- Як збирати та поширювати інформацію?
- Як готувати цікаві матеріали?
- Як уникати «мови ворожнечі».

На ці та багато інших питань допомагав знайти відповіді експерт Чугуївської правозахисної групи з питань доступу до інформації Юрій Чумак.

Звертати увагу на факти, а не чутки, бути зрозумілим аудиторії, викликати почуття — саме ці чинники є запорукою успіху при поширенні інформації.

А щоб остаточно у цьому переконатись, громадські журналісти виконали практичні вправи, завдяки яким змогли отримати власний досвід висвітлення інформації.

Під час зворотного зв'язку учасники висловили впевненість у тому, що отримані знання дозволять покращити їх комунікативні навички та правильно донести потрібну інформацію.

Захід проведено в рамках ініціативи Чугуївської правозахисної групи «Зміцнення громадянського суспільства, журналістської спільноти та інтеграція внутрішньо переміщених осіб на території Харківської області» за підтримки Генерального консульства Федеративної Республіки Німеччина у Донецьку з тимчасовим офісом у Дніпрі.

Віталій Бабіка, керівник Дворічанського офісу Мережі правового розвитку

Студенти смогут получить справку переселенца

Кабмин внес изменения в Порядок оформления и выдачи справки о постановке на учет внутренне перемещенного лица.

Студентам и учащимся ПТУ предоставили право на получение справки о постановке на учет внутренне перемещенного лица.

Справку смогут получить студенты и ученики, которые переместились с временно оккупированной территории Украины, населенных пунктов, на территории которых органы государственной власти временно не осуществляют своих полномочий, и населенных пунктов, расположенных на линии соприкосновения.

Студенты, которые получали определенный образовательно-квалификационный уровень и были зарегистрированы в общежитиях, после снятия с регистрации имеют право на получение справки, если они не хотят возвращаться на предыдущее место жительства во избежание негативных последствий вооруженного конфликта, временной оккупации, повсеместных проявлений насилия, нарушений прав человека и чрезвычайных ситуаций природного или техногенного характера.

Соответствующие изменения предусмотрены постановлением Кабмина от 31 мая 2017 года № 371.

«Юрлига»

Спецвипуск «Права вимушених переселенців» газети «Правова ПОЗИЦІЯ» видається у Харківській області міськрайонною громадською організацією «Чугуївська правозахисна група» в рамках ініціативи «Зміцнення громадянського суспільства, журналістської спільноти та інтеграція внутрішньо переміщених осіб на території Харківської області» за підтримки Генерального консульства Федеративної Республіки Німеччина у Донецьку з тимчасовим офісом у Дніпрі.

Газета «Правова ПОЗИЦІЯ» зареєстрована Головним територіальним управлінням юстиції в Харківській області 21.07.2016 р.

Свідство про держреєстрацію друкованого засобу масової інформації: серія ХК, № 2164-905Р.

Спецвипуск надруковано у Видавничому будинку «Балдрук». Поширюється безоплатно. Наклад 3000 екз. Адреса: м. Чугуїв, вул. Музейна, 16а. Тел.: 097-179-38-22.

Більше читайте на сайті «Захист прав вимушених переселенців» <http://www.pereselenci.kh.ua/>, надсилайте нам свої відгуки, побажання та матеріали для публікації на електронну адресу poziciya@i.ua!